

V noci je někdy otravovali psi potulující se po temných ulicích. Pohybovali se ve smečkách, v poklusu opatrně prozkoumávali stíny a houštiny. Júsufa vzbudil dusot tlapek na cestě a pak, když běželi kolem, spatřil i nelítostné stíny jejich těl. Jednou v noci, když se náhle probral z hlubokého spánku, stáli naproti nim přes cestu jako sochy čtyři psi. S hrůzou se posadil. Nejvíc ho děsily jejich oči, které ho úplně vytrhly ze spaní. V bleďém světle půlměsíce působil jejich pohled mrtvolně, zračilo se v něm jediné. Viděl v nich soustředěnou, chladnokrevnou trpělivost, jejímž cílem bylo připravit ho o život. Posadil se tak zprudka, že psi zakňučeli a dali se na ústup. Ale další noc se vrátili, chvíli tiše postáli a pak zase odešli, jako na povel. Tak přicházeli noc za nocí, a jak měsíc dorůstal, jejich lačnost jen sílila. Každou noc se přihrádali blíž, obcházel palouk a vyli ve skrytu křovisek. Júsuf z nich měl noční můry. Děsil se a zároveň se styděl, protože viděl, že Chalíl si psů nevšímá. Kdykoli

je zahlédl někde slídit, hodil po nich kámen a oni utekli. Pokud byli dost blízko, házel jim do očí hrsti prachu. Zdálo se, že když se v noci objevili, přišli si pro Júsufa. V jeho snech se nad ním tyčili na zadních a s napůl otevřenými, slintajícími tlamami a nelítostnými očima mu přejížděli po měkkém, bezbranném těle.

Jednou v noci takhle znovu přiklusali, jak očekával, ale drželi se daleko od sebe, takže Júsuf musel mezi nimi těkat pohledem. Noc byla jasná jako den. Největší ze psů se k němu odvážil nejbliž, stál už na palouku před obchodem. Z jeho napruženého těla vyšlo dlouhé, tlumené zavrčení, na které ostatní odpověděli měkkým dusotem, jak se začali na dvoře šikovat do půlkruhu. Júsuf slyšel jejich funění a viděl otevřené tlamy, z nichž vycházelo bezhlesé vrčení. Bez nejmenšího náznaku či varování mu povolily svěrače. Překvapeně vykřikl a spatřil, jak vůdčí pes najednou vyrazil vpřed. Výkřikem probudil Chalíla, který se zděšeně posadil a hned viděl, jak blízko psi pronikli. Zuřivě vrčeli a chystali se do zběsilého útoku. Chalíl vystřelil do dvora, nejdřív na rozběsněná psiska křičel a mával a pak po nich začal házet kamení a hrsti prachu a cokoli jiného mu přišlo pod ruku. Psi se otočili a utíkali pryč, přitom po sobě chňapali a kňučeli jako vyděšená zvířata. Chalíl pak postál na dvoře zalitým měsíčním světlem ještě nejmíň minutu, chrtil za prchajícími psy arabské kletby a hrozil jim pěstí. Nato přiběhl zpátky a Júsuf viděl, jak se mu třesou ruce. Postavil se před chlapce a taky mu pohrozil pěstmi. Rozdrmolil se arabsky a význam svých slov ilustroval celou řadou zlostných gest. Nakonec se otočil a vyčítavě ukázal prstem za psy.

„Chceš, aby tě pokousali? Myslíš si snad, že si sem s tebou přišli hrát? Jsi horší než oživlá mrtvola, ty seš prostoduchý děcko beze špetky kuráže. Na co jsi čekal? Tak mluv, ty hovado boží.“

Chalíl se nakonec uklidnil, odfrknul si a pomohl Júsufovi doklopýtat k vodovodnímu kohoutku na zdi zapovězené zahrady. Po straně domu stál přístřešek, který používali jako

záchod, ale Júsuf tam potmě chodit odmítal, aby náhodou neuklouzl a nespadol do té odporné, bezedné záchodové jámy. Chalíl si přiložil prst ke rtům, ať už je zticha, a jemně ho poplácal po hlavě, ale když Júsuf brečel dál, hladil ho po vlasech a utíral mu slzy. Pomohl mu se vysvléknout a stál poblíž, když se chlapec snažil pod vodou z trubky jakž takž omýt.

Psi pak v noci přišli ještě několikrát. Zastavili se vždycky kus od dvora, kde kňučeli a ňafali schovaní ve tmě. I za noci, kdy je neviděli, cítili, že slídí kolem domu, a slyšeli je v křoví. Chalíl Júsufovi vyprávěl o vlčích a šakalech, kteří kradou lidské děti, vychovávají je jako zvířata, kojí je a krmí nadáveným masem. Učí je taky svému jazyku a jak mají lovit. Když pak tyhle děti vyrostou, donutí je se s nima spářit, aby vznikli vlčí lidé, co žijou v nejhlubších lesích a nejedí nic než shnilý maso. Zlí démoni se taky živí mrtvým masem, nejradši z lidí, ale jenom z těch, nad kterými po smrti nikdo nepronesl modlitbu. Každopádně jsou to džinové stvořené z ohně a člověk si je nesmí plést s vlčíma lidma, protože ty jsou z prachu země jako všechny zvířata. Andělé, kdyby tě to náhodou zajímalo, byli totiž stvořené ze světla, což je taky jeden z důvodů, proč jsou neviditelný. Každopádně ty vlčí lidi občas přijdou i mezi opravdický lidi.

„Ty už jsi nějaký viděl?“ zeptal se Júsuf.

Chalíl vypadal zamyšleně. „Nejsem si jistej,“ odpověděl. „Ale možná jo. Oni jsou v převleku, chápeš. Jednou v noci jsem viděl takovýho hodně vysokýho chlapa, opíral se o tamhleten kapok, vysokej byl jako dům a celej bílej. Zářil jako světlo... ale jako světlo od ohně, ne slunce.“

„Možná to byl anděl,“ napadlo Júsufa a doufal, že to tak bylo.

„Pánbů ti odpust'. Anděla nemůžeš vidět. Tenhle se smál, opíral se o strom a tak jako hladově se smál.“

„Hladově?“ divil se Júsuf.

„Zavřel jsem oči a pomodlil se. Vlčím lidem se nesmíš dívat do očí, jinak je konec, křup křup. A když jsem zas oči

otevřel, byl pryč. Jindy za mnou zase šel celou hodinu prázdnéj koš. Jakmile jsem se zastavil, zastavil se taky, když jsem zatočil za roh, zatočil za mnou. Šel jsem dál a slyšel jsem, jak vyje pes. Tak jsem se rozhlídnul a uviděl ten prázdnéj koš, jak mě pořád sleduje.“

„Proč jsi neutekl?“ zeptal se Júsuf a úžasem ani nedutal.

„To by stejně nepomohlo. Vlčí lidi jsou rychlejší než zebra, dokonce i než myšlenka. Jediný, co je rychlejší než vlčí člověk, je modlitba. Když bys utíkal, promění tě ve zvíře nebo v otroka. Po tom konci světa, kterému se říká kijáma, kdy si Bůh zavolá všechny k sobě... tak po kijámě budou vlčí lidi žít v první vrstvě pekla, budou jich tam tisíce a všichni budou žrát hříšníky, co neposlouchaj Alláha.“

„A zlí duchové tam budou taky?“

„Možná,“ řekl po dlouhé úvaze Chalíl.

„A kdo ještě?“

„Nevím,“ odpověděl Chalíl. „Každopádně na takový místo nikdo nechce. Na druhou stranu ty ostatní vrstvy jsou ještě horší, takže je asi nejlepší se peklu úplně vyhnout. A teď už spi, jinak budeš namísto práce klimbat.“

Chalíl ho učil, jak to v obchodě chodí. Ukázal mu, jak zvedat pytle, aniž by si ublížil, jak sypat obilí do džberů, aniž by něco rozsypal. Ukázal mu, jak rychle přepočítat peníze a jak si spočítat, kolik má vrátit, jak se jmenují různé mince a jak rozlišit velké od malých. Júsuf se naučil, jak přebírat od zákazníků platby a jak držet bankovku, aby mu neproklouzla mezi prsty. Chalíl mu přidržoval ruku, aby se mu neklepala, když ho učil odlévat sběračkou kokosový olej, a ukázal mu taky, jak drátem odkrajovat kusy z dlouhého bloku mýdla. Spokojeně se zubil, když se Júsufovi při zácviku dařilo, ale když mu to nešlo, vlepil mu pár pořádných pohlavků, občas i před zákazníky.

Zákazníci se smáli všemu, co Chalíl dělal, ale jemu to podle všeho nevadilo. Dobírali si ho neustále kvůli jeho přízvuku, napodobovali ho a pak se prohýbali smíchy. Tady mladší bratr už ho učí, jak mluvit líp, odpovídal jim. A až bude mluvit dost

dobře, najde si baculatou svahilskou ženušku a bude žít bohabojný život. Staříci na terase řeči o mladých baculatých ženách zbožňovali a Chalíl byl rád, že je může pobavit. Zákazníci ho nutili opakovat slova a věty, s nimiž, jak tušili, bude zápolit, a Chalíl je schválně co nejvíc odbýval a pak se s nimi smál, až mu oči radostí svítily.

Zákazníci byli lidé z okolí nebo venkovani na cestě z města. Žehrali na svou chudobu a na to, kolik všechno stojí, a o svých lžích a krutostech mlčeli, jako všichni ostatní. Když na lavici seděli starci, zákazníci se u nich zastavili na kus řeči nebo zavolali prodavače kávy, ať těm stařešinům nalije šálek. Zákaznicím se zase zalíbil Júsuf, při každé příležitosti se nad ním mateřsky rozplývaly a potěšeně se usmívaly jeho zdvořilůstkám a hezké tvářičce. Jedna z nich, žena s leskle černou pletí a obličejem, v němž jako by jí neustále mírně cukalo, byla chlapcem přímo posedlá. Jmenovala se Ma Adžuz a byla to velká, na pohled silná ženština s hlasem, který dokázal překřičet dav. Júsufovi připadala strašně stará, těžkopádná, zavalitá, a kdykoliv se zapomněla, vyčetl jí ze tváře náznak utrpení. Jakmile ho spatřila, jako by jí tělem projel výboj, roztrásla se a prohnula a z úst se jí vydralo zasténání. Když si jí Júsuf včas nevšiml, pokradmu se k němu plížila, dokud nebyla dost blízko na to, aby ho sevřela v náručí. A když se jí pak bránil a kopal, vítězně výskala radostí. Kdykoliv se jí nepodařilo nepozorovaně se k němu přikrást, přicházela za ním s nadšenými výkřiky a oslovovala ho můj manželi, můj pane. Následně ho zasypávala lichotkami a sliby, že pokud půjde s ní domů, dostane se mu sladkostí a rozkoší, jaké si nedokáže představit ani v nejdivočejších snech. *Slituj se nade mnou, manželi můj*, úpěla. Když byli poblíž jiní muži, nabízeli se jí místo něj, že to její utrpení nesnesou, ale ona je jen zpražila opovržlivým pohledem. Júsuf prchal, jakmile ji zahlédl, a zatímco ho s nářkem hledala, schovával se v nejtemnějším koutě krámků. Chalíl dělal, co mohl, aby jí pomohl. Občas nechal náhodou přepážku u pultu otevřenou, takže mohla vejít až

dovnitř do krámku a pronásledovat Júsufa mezi pytlí a plechovkami. Anebo poslal Júsufa něco vyřídít do některého ze skladů vedle obchodu, kde už na něj ta žena potajmu číhala. Kdykoli ho polapila, s divokým křikem se po něm vrhla a její tělo sebou lomcovalo v záchvatech třasu a kýchání. Byla cítit tabákem, který žvýkala, a její objetí i výkřiky chlapce zahanbovaly. Jenže všichni se jejím vyváděním zřejmě bavili — ačkoli Júsuf na něm nic legračního nespatořoval —, takže Ma Adžuze vždycky prozradili, kde se chlapec schovává.

„Je hrozně stará,“ stěžoval si Chalílovi.

„Stará!“ opáčil Chalíd. „Co má láska společného s věkem? A ta ženská tě miluje, přitom ty jí působíš jen utrpení. Nevidíš, jak jí to trhá srdce? Copak nemáš oči? Nemáš kouska citu v těle? Ty natvrdlá oživlá mrtvolo, ty poseroutko jeden. Co tím myslíš, stará? Podívej na to tělo, na ty boky... To je spousta předností. Je pro tebe jako stvořená.“

„Má šedivý vlasy.“

„Trocha henny... a je po šedinách. A proč ti vlastně jde o vlasy? Láska je hluboko v člověku, v jeho duši,“ poučoval Chalíl. „A nejen na povrchu.“

„Zuby má zarudlý od tabáku jako ty starci. Proč nechce někoho z nich?“

„Tak jí kup kartáček,“ navrhl Chalíl.

„A to velikánský břicho,“ pronesl Júsuf plačtivě a už si přál, aby si ho Chalíl přestal dobírat.

„Búú, jen se nám tu nerozbreč,“ posmíval se mu Chalíl. „Jednou si sem pro tebe možná přijde štíhlá a krásná princezna z Persie a pozve tě k sobě do paláce. Bratříčku můj, tahle fajnová obryně se do tebe zamilovala.“

„Je bohatá?“ zeptal se Júsuf.

Chalíl se zasmál a nečekaně Júsufa s nadšením objal. „Ne tolik, aby tě dostala z týhle díry,“ odpověděl.